

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеця
від 25.05.2022 р. протокол № 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 25.05.2022 р. № 123

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування

Харків, 2022

ПРЕАМБУЛА

Розробники ОП у складі:

1. ГАВКАЛОВА Наталія Леонідівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки;

2. ОРЛОВА Наталія Сергіївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки;

3. ГРУЗД Марина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки;

4. КУРДЮКОВА Віта Романівна, здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування;

5. ЛАЙКОВ Сергій Миколайович, начальник відділення Національної служби посередництва і примирення в Харківській області.

Розглянуто на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, протокол № 16 від 16.05.2022 року.

Розглянуто вченою радою факультету економіки і права, протокол № 9 від 24.05.2022 року.

ОП оновлено на підставі:

1) законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», , Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України, Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»;

2) аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту;

3) вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду;

4) пропозицій роботодавців;

5) Закон України №1369-ІХ від 30.03.2021 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузі знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування» «Public Management and Administration»
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	очна (денна, вечірня) форма – 55 кредитів (59 кредитів для іноземців та осіб без громадянства), 4 роки; заочна форма – 55 кредитів (59 кредитів для іноземців та осіб без громадянства), 4 роки
Наявність акредитації	- Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти - сертифікат №2223 від 04.10.2021 р., срок дії до 01.07.2027р.
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки
Вимоги до зарахування	Згідно з Правилами прийому до аспірантури і докторантури Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, до аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами. Набір до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької на вибір в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі та вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за білетами. При розрахунку конкурсного балу вступника до аспірантури також враховуються: середній бал за додатком до диплому (магістра/спеціаліста) та додаткові бали, що нараховуються за попередні науково-дослідницькі досягнення за спеціальністю (пп.13-14 Правил прийому до аспірантури і докторантури Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з публічного управління та адміністрування
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	–

Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 281 Публічне управління та адміністрування Освітня програма – «Публічне управління та адміністрування»
Мета освітньої програми	Метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у сфері публічного управління та адміністрування шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення у галузі публічного управління та адміністрування, а також їх підтримка в ході підготовки та захисту дисертації.
Фокус та особливості (унікальність) програми	Особливий акцент в програмі зроблено на здійсненні наукових досліджень у сфері управління розвитком територій, що забезпечується філософським базисом, економічними законами та закономірностями, концепцією та методологією публічного управління задля забезпечення його ефективності та результативності на загальнодержавному, регіональному рівнях та на рівні публічних установ й організацій на основі використання кращих практик електронного урядування та електронної демократії. Ключові слова: публічне управління та адміністрування, управління розвитком територій, органи публічного врядування, органи місцевого самоврядування, електронне урядування.
Опис предметної області	Об'єкти вивчення та/або діяльності: управління на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та адміністративна діяльність в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, установах, організаціях різного рівня. Цілі навчання: підготовка науковців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми публічного управління та адміністрування, організувати та здійснювати науково-дослідну, управлінську та адміністративну діяльність. Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному місцевому та організаційному рівнях й управління та адміністрування у всіх сферах публічної діяльності. Методи, методики та технології включають систему загальнонаукових, міждисциплінарних і спеціальних методів наукового пізнання, аналітичної обробки та інтерпретації інформації; традиційних методик інформаційно-рецептивної та репродуктивної спрямованості, а також сучасних методів активізації навчально-пізнавальної діяльності, які передбачають застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції; міні-лекції; презентації; робота в малих групах; семінари-дискусії; мозкові атаки; кейс-стаді; банки візуального супроводу, моделювання та аналіз професійних ситуацій, комп'ютерна симуляція. Інструменти та обладнання: навчально-методичне забезпечення обов'язкових та вибіркового освітніх компонент програми; бібліотечні ресурси, репозитарій, електронні бази даних, хмарні технології, навчальні аудиторії, інформаційно-обчислювальні центри.
Академічна мобільність	Академічна мобільність аспірантів реалізується відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579, постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та стажування (наукового стажування) аспірантів, ад'юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном».

	<p>Право здобувача освітньо-наукової програми на академічну мобільність регулюється Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.</p> <p>Право на академічну мобільність аспірантів може бути реалізоване на підставі: міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки; міжнародних програм та проектів; договорів про співробітництво між університетом та іншими вітчизняними або іноземними закладами вищої освіти (науковими установами); власної ініціативи аспіранта чи докторанта, підтриманої адміністрацією університету, на основі індивідуальних запрошень та індивідуальних договорів.</p> <p>Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування.</p>
Академічні права	Мають право продовжити підготовку в докторантурі для здобуття ступеня доктора наук та продовжити навчання у системі післядипломної освіти
Професійні права	Робота у сфері публічного управління та адміністрування за посадами у підрозділах наукових та державних установ, профільних кафедрах закладів вищої освіти, в органах державної влади та місцевого самоврядування, громадських організаціях, на підприємствах.
Працевлаштування випускників	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) здобувач наукового ступеня доктора філософії після закінчення навчання за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» може виконувати професійні роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1120.1 Вищі посадові особи органів державної виконавчої влади 1120.2 Вищі посадові особи місцевих органів державної влади 1141.1 Вищі посадові особи політичних партій 1142.1 Вищі посадові особи професійних спілок 1143.2 Вищі посадові особи інших самоврядувальних організацій 1143.4 Вищі посадові особи інших громадських організацій в соціально-культурній сфері 1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій 1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади 1229.3 Керівні працівники апарату місцевих органів державної влади 1229.7 Керівники інших основних підрозділів в інших сферах діяльності 1238 Керівники проектів та програм 1477.1 Менеджери (управителі) з підбору, забезпечення та використання персоналу 1483 Менеджери (управителі) у соціальній сфері 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.1 Професори та доценти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2419.3 Професіонали державної служби <p>Робота у сфері публічного управління та адміністрування за посадами у підрозділах наукових та державних установ, профільних кафедрах закладів вищої освіти, в органах державної влади та місцевого самоврядування, громадських організаціях, на підприємствах.</p>

II. Перелік компетентностей випускника

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність до оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК2. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК3. Здатність до здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з публічного управління та адміністрування.</p> <p>ЗК4. Здатність переосмислювати наявне і створювати нове цілісне знання в професійній сфері та розв'язувати складні соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.</p> <p>ЗК6. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність до здобуття глибинних знань із публічного управління та адміністрування, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.</p> <p>СК2. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності.</p> <p>СК3. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.</p> <p>СК4. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>СК5. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.</p> <p>СК6. Здатність ініціювати, організовувати та управляти інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК7. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.</p> <p>СК8. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК9. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.</p> <p>СК11. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому</p>

	числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання. СК12. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

РН1. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

РН2. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

РН3. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.

РН4. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

РН5. Знати основні засади управління науковими проектами та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

РН6. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН7. Уміти адаптувати кращі механізми електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

РН8. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

РН9. Уміти узагальнювати законодавчі та нормативні акти, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

РН10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню сучасних проблем в стратегічному розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

PH12. Розробляти та викладати спеціальні навчальні дисципліни в галузі публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти.

IV. Структура освітньої програми підготовки докторів філософії

4.1. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії

Обсяг освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування освітньої програми Публічне управління та адміністрування на базі другого рівня вищої освіти (магістра) – 55 кредитів ЄКТС. За умови підготовки іноземців та осіб без громадянства обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 59 кредитів ЄКТС.

Вибіркова складова освітньо-наукової програми становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

очна (денна, вечірня) форма – 4 роки;

заочна форма – 4 роки.

4.2. Структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Галузь знань 281 Публічне управління та адміністрування,
спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики)	кредитів ЄКТС	Структура, %
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	26 (30**)	47 % (51 %**)
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	5	9 % (8 %**)
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	9	16 % (15 %**)
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	15	27 % (25 %**)
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ:	55 (59**)	100 %
	<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	20	36 % (34 %**)

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	Іноземна мова*	6	Залік
ОК2	Філософія науки	4	Іспит
ОК3	Методологія та організація наукових досліджень	6	Залік
ОК4	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях	5	Залік
ОК5	Педагогічна практика	5	Звіт
ОК6	Українська мова як іноземна**	4	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	Вибіркова освітня компонента 1.1	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК7	Теорія та методологія публічного управління та адміністрування	4	Іспит
ОК8	Електронне врядування	5	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК2	Вибіркова освітня компонента 2.1	5	Залік
ВК3	Вибіркова освітня компонента 2.2	5	Залік
ВК3	Вибіркова освітня компонента 2.3	5	Залік

* - англійська, або німецька, або французька

** - у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства

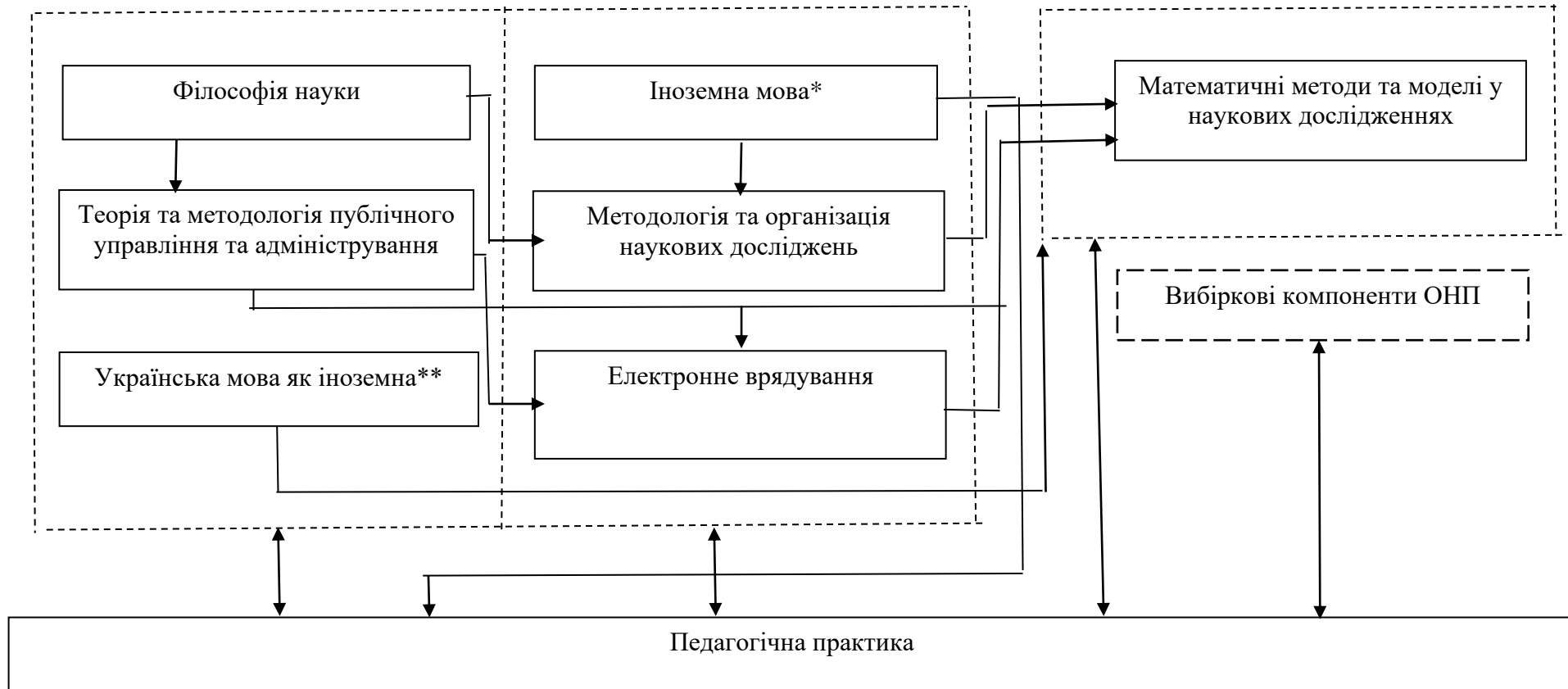
Відповідно до абз. 4 п. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою КМУ №261 від 23.03.2016 р., аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури (в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС).

Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 20 кредитів ЄКТС та входить до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план аспіранта окрім обов'язкових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта.

Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантами загальних та професійних дисциплін, які потребує виконання дисертаційного дослідження. Аспірант також має право обрати дисципліну, яка пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням із своїм науковим керівником. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри університету.

4.3. Структурно-логічна схема освітньої програми

**Структурно-логічна схема освітньої-наукової програми «Публічне управління та адміністрування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

* - англійська, або німецька, або французька

** - у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та плану наукової роботи. Звітування за виконанням плану аспіранта проводиться 2 рази на рік на засіданні випускової кафедри.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі публічного управління та адміністрування, результати якого становлять оригінальний внесок в розвиток галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування. Вимоги до оформлення дисертацій визначено наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Обсяг основного тексту дисертації 6,5-8,5 авторський аркуша.
Вимоги до публічного захисту (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України (Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»)

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Політика щодо забезпечення якості	Політика Університету щодо забезпечення якості реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням всіх структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу. Є публічною та відкритою для всіх учасників освітнього процесу, а також різних стейкхолдерів. Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення
--	--

	<p>маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах закладів вищої освіти, виконання ліцензійних вимог, акредитації.</p>
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти. Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам здобувачів вищої освіти і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p>
<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал) та інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оприлюднення результатів успішності, оцінювання результатів навчання відбувається через звіт «Інформація про поточну успішність та відвідування занять за навчальними дисциплінами семестру» (сайт Університету) та на сайті Персональних навчальних систем. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершується атестацією, яка здійснюється постійною (або спеціалізованою) вченою радою Університету (або іншого закладу вищої освіти), утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p>

Забезпечення якості студенто-центрованого освітнього процесу	<p>Студентоцентроване навчання реалізується через організацію освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу. Передбачає надання можливості вибору здобувачем вищої освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, а також ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження.</p>
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	<p>Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Забезпечення підвищення кваліфікації відбувається за рахунок: удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності); набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади; формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.</p> <p>Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом навчального року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.</p>
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.</p>
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	<p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.</p>

<p>Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування» публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-281-074-publichne-upravlinnya-ta-administruvannya/), включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.</p> <p>Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо.</p>
<p>Забезпечення академічної доброчесності</p>	<p>Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. ХНЕУ ім. С. Кузнеця у своїй діяльності дотримується законодавства України в сфері виявлення, протидії та запобігання корупції, забезпечення гендерної рівності, недопущення дискримінації. Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентує застосування заходів щодо виявлення та попередження конфліктних ситуацій, алгоритм дій у зв'язку із встановленням таких ситуацій та способи їх врегулювання. Зокрема, у наукових публікаціях та усних висловлюваннях забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті, заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації, запобігання корупції, презентування даних у аналітичних матеріалах з урахуванням гендерної та недискримінаційної компоненти аналізу.</p>

Спеціальні вимоги для прийому на підготовку до аспірантури для здобуття третього ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування»

До підготовки в аспірантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Вступні випробування до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця здобувачів ступеня доктора філософії складаються з:

вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі за білетами, складеними за програмою вступних фахових випробувань з іноземної мови, ухваленою вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця та розміщеною на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (у розділі «Наука»: «Вступ до аспірантури»). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати порівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за білетами, складеними за програмами вступних фахових випробувань зі спеціальності, ухваленими вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця та розміщеними на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (у розділі «Наука», підрозділ «Вступ до аспірантури»).

Додатковими показниками конкурсного відбору для вступу до аспірантури є середній бал вступника за дипломом магістра (спеціаліста) та бали за його попередні науково-дослідницькі досягнення.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

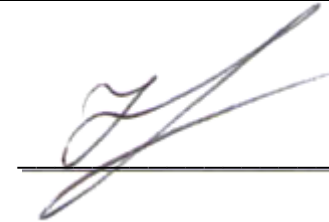
Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Автономія та відповідальність АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум1; Ум3		АВ1; АВ2
ЗК2	Зн1	Ум1; Ум2; Ум3	К1; К2	АВ1; АВ2
ЗК3		Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2
ЗК4	Зн1	Ум1; Ум3		АВ1
ЗК5		Ум2		АВ1
ЗК6		Ум1	К1; К2	АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	Зн1			АВ2
СК2	Зн1	Ум2; Ум3		АВ2
СК3		Ум1; Ум3	К2	АВ1
СК4	Зн1	Ум2	К1; К2	АВ1
СК5		Ум1; Ум3		АВ1
СК6		Ум1	К1; К2	АВ1
СК7		Ум2	К1; К2	АВ1
СК8			К1; К2	АВ1
СК9		Ум3	К1	АВ1
СК10		Ум3	К1	АВ1
СК11			К1	АВ1
СК12		Ум1; Ум3	К2	АВ1

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності											
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
РН1. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.	OK2		OK1 OK6	OK2			OK7	OK3			OK2 OK7				OK7			OK2 OK3 OK7
РН2. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.	OK2 OK5	OK3 OK4 OK5 OK6	OK1 OK6	OK2 OK5 OK8	OK3	OK1 OK6		OK3 OK5	OK1 OK6 OK7	OK3	OK2 OK3 OK7 OK8	OK7	OK3	OK1 OK6 OK8	OK8	OK8	OK5	OK2 OK3 OK7
РН3. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.	OK2			OK2	OK3		OK7	OK2 OK3	OK7	OK3	OK2 OK7	OK2 OK7	OK3	OK7	OK7	OK4		OK2 OK3 OK7
РН4. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.		OK3 OK4 OK5		OK4 OK8	OK4	OK1 OK4 OK6		OK5		OK4	OK4 OK8	OK4	OK4	OK4 OK8	OK4 OK7 OK8	OK4 OK5 OK8		OK4 OK7
РН5. Знати основні засади управління науковими проектами та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.		OK3 OK6	OK1 OK6	OK3	OK3	OK1 OK6		OK3		OK3	OK3	OK3	OK3					
РН6. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	OK2	OK4 OK6	OK1 OK6	OK2 OK8			OK7		OK7		OK2 OK3 OK7 OK8	OK4 OK7		OK1 OK4 OK6 OK7 OK8	OK4 OK7 OK8	OK8		OK1 OK4 OK6 OK7
РН7. Уміти адаптувати кращі механізми електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.		OK4	OK1	OK4 OK8		OK1 OK6	OK7		OK7		OK4 OK7 OK8	OK4 OK7		OK1 OK7 OK8	OK4 OK7 OK8	OK8		OK1 OK7
РН8. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду.		OK3	OK1 OK6		OK3	OK1 OK6	OK7	OK3	OK1 OK6 OK7	OK3	OK1 OK3 OK6 OK7	OK1 OK6 OK7	OK1 OK3 OK6	OK1 OK6	OK7	OK4		OK1 OK3 OK6 OK7

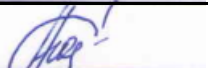
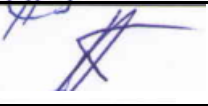

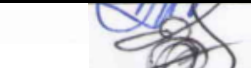
Програмні результати навчання	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності											
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.																		
РН9. Уміти узагальнювати законодавчі та нормативні акти, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.	OK2		OK6	OK2		OK6	OK7		OK6 OK7		OK2 OK6 OK7	OK2 OK6 OK7		OK7	OK7			OK2 OK6 OK7
РН10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.			OK1	OK2 OK8		OK1 OK6	OK7		OK1 OK7		OK1 OK7 OK8	OK1 OK7		OK1 OK7 OK8	OK1 OK7 OK8	OK1 OK8		OK1 OK7
РН11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню сучасних проблем в стратегічному розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	OK2	OK3 OK4		OK2 OK8	OK3		OK7	OK3	OK3 OK7	OK3	OK2 OK3 OK4 OK7 OK8	OK2 OK3 OK4 OK7	OK3	OK4 OK7 OK8	OK7 OK8	OK8		OK2 OK3 OK4 OK7
РН12. Розробляти та викладати спеціальні навчальні дисципліни в галузі публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти.	OK5	OK5				OK1 OK5 OK6	OK7	OK5		OK3 OK5			OK3 OK5			OK4 OK5	OK5	OK3 OK7

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»
доктор економічних наук, професор

Наталія ГАВКАЛОВА

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми "Публічне управління та адміністрування"

Назва структурного/функціонального підрозділу	Дата, підпис
1. Завідувач відділу аспірантури і докторантури	
2. Керівник відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку	
3. Завідувач кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	
5. Проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва	

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування»

**зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Харківському національному університеті ім. С. Кузнеця**

Трансформаційні процеси в Україні, що супроводжуються значними інституціональними змінами в системі публічного управління та адміністрування потребують підготовку фахівців управління в публічному секторі, що зорієнтовані на надання якісних публічних послуг. Представлена на рецензування освітньо-наукова програма є нормативним документом підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», освітній ступінь «доктор філософії».

Освітньо-наукова програма створена відповідно до потреб державного, регіонального ринку праці в кадрах з вищою професійною освітою, які на сьогодні повинні відповідати сучасним потребам, швидко адаптуватися до нових умов та бути спроможними задовольняти потреби суспільства. Для реалізації нової стратегії сталого розвитку України та її регіонів та в умовах формування і розвитку професійно орієнтованої освіти стає актуальними питання підготовки кадрів вищої кваліфікації для здійснення управлінських і аналітичних функцій в сфері публічного управління та адміністрування.

Пропонована освітньо-наукова програма є цілісною та чітко структурованою, містить логічно узгоджені навчальні дисципліни, необхідні для якісної підготовки науковців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми публічного управління та адміністрування. У програмі ґрунтовно розкриті цілі та особливості підготовки докторів філософії, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, способи викладання та оцінювання, структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, форми атестації здобувачів вищої освіти, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що передбачає інформаційне, ресурсне забезпечення освітнього процесу і забезпечення академічної доброчесності.

Схвальних відгуків заслуговує вибіркова компонента освітньо-наукової програми, оскільки дає змогу підготувати майбутнього доктора філософії як ефективного науково-педагогічного працівника та практика у сфері публічного управління та адміністрування за посадами у підрозділах наукових та державних установ, профільних кафедрах закладів вищої освіти, в органах державної влади та місцевого самоврядування, громадських організаціях, на підприємствах. Освітньо-наукова програма передбачає академічну мобільність, містить дисципліни для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, здобуття мовних компетентностей та набуття універсальних навичок науковця вищого рівня кваліфікації.

Аналіз освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», дає підстави рекомендувати її для підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти «доктор філософії». Вона відповідає сучасним вимогам і здатна забезпечити підготовку фахівців найвищої кваліфікації на рівні відповідних фахівців у сфері публічного управління та адміністрування.

Президент

**Харківської громадської організації
«Євро регіон «Слобожанщина»»**

Е. А. Сиромолот

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування»
підготовки здобувачів ступеня доктор філософії
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
в Харківському національному економічному університеті
імені Семена Кузнеця**

У сучасних умовах питання якісного кадрового забезпечення суспільно-політичних та соціально-економічних сфер життєдіяльності України стало одним із пріоритетних завдань державної політики. Необхідність докорінного поліпшення якості кадрового потенціалу в органах державної влади та місцевого самоврядування, забезпечення його ефективного професійного розвитку зумовлена потребою у висококваліфікованих конкурентоздатних, інтегрованих в європейський і світовий науково-освітній простір науковців-дослідників.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця має в своєму арсеналі досвід, потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування».

Структура та змістове наповнення програми підтверджує наявність усіх необхідних структурних елементів (дисциплін загального та професійного циклів, з відповідним відсотком вільного вибору), які є обов'язковими складовими такого роду освітніх програм, а отже дає можливість поглибити знання та оволодіти загально-науковими методами і принципами дослідження проблематики управління, сприяє формуванню загальної дослідницької культури та професійної етики та створює передумови для набуття якостей соціально зрілої особи-науковця, керівника науково-освітнього процесу, викладача-педагога.

Структура навчальних дисциплін – збалансована. Дисципліни загальної підготовки добре корелюються з дисциплінами професійної підготовки.

Запропоновані вибіркові дисципліни охоплюють найважливіші для цієї спеціальності наукові підсистеми.

Невід'ємною складовою програми є забезпечення проведення власного наукового дослідження шляхом написання та захисту дисертаційної роботи, результати якої покликані містити наукову новизну та розв'язувати актуальні та важливі питання в галузі публічного управління та адміністрування.

Виконання навчального плану програми дозволяє набути фахові навички для здійснення науково-дослідницької, інноваційної, професійно-практичної, організаційно-освітньої діяльності в галузі публічного управління та адміністрування, та розширює можливості більш глибокого оволодіння методологією та сучасними методиками викладання дисциплін.

Рецензована науково-освітня програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає поставленій меті та може бути використана в освітньому процесі для підготовки аспірантів (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної та заочної форм навчання.

Доктор економічних наук,
професор, декан факультету
економіки та бізнесу
Київського національного
університету технологій та дизайну

О.В.Ольшанська

РЕЦЕНЗІЯ
НА ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 28 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 281 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Сучасний етап розвитку України характеризується складним переходом до політично організованого, відповідального суспільства нової якості, в якому поступово підвищується рівень ділової активності та політичної участі громадян, забезпечення їхніх прав і свобод, формується нова структура соціального простору. Всі ці перетворення у громадянському суспільстві вимагають якісних змін в публічній сфері та підготовки фахівців, здатних отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню сучасних проблем в галузі публічного управління та адміністрування, що мають регіональне та загальнонаціональне значення. Саме на підготовку таких фахівців спрямовано освітньо-наукову програму «Публічне управління і адміністрування», розробником якої виступив Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з публічного управління та адміністрування Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця повною мірою відповідає всім наявним на сьогодні вимогам щодо структури, змісту та інструментів її практичної реалізації. Об'єкт вивчення освітньо-наукової програми є чітко визначеним та представляє собою управління на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та адміністративну діяльність в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, установах, організаціях різного рівня.

Серед методів, методик та технологій наукового пізнання в межах освітньо-наукової програми виділено: моніторинг, аналітичну обробку інформації та інтерпретацію інформації, забезпечення вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, електронного урядування.

В якості інструментарію освітньо-наукової програми виступають інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття та реалізації управлінських рішень, спеціальне програмне забезпечення, необхідні для виконання наукових досліджень та забезпечення використання інноваційних технологій у науково-педагогічній діяльності.

Рецензована освітньо-наукова програма розроблена кафедрою державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця після консультацій із науковцями та потенційними роботодавцями. В програмі визначено загальні та спеціальні компетентності, виходячи із сучасних завдань, що вирішується в системі публічного управління та адміністрування. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня повністю відповідає завданням програми і забезпечує отримання програмних результатів навчання у відповідності до запитів потенційних роботодавців.

Запропонована кафедрою державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця освітньо-наукова програма «Публічне управління і адміністрування» дозволяє забезпечити якісну фахову підготовку докторів філософії з публічного управління та адміністрування. Ця освітньо-наукова програма має всі необхідні структурні та змістовні складові, відображає сучасні вимоги до випускників спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та може бути рекомендованою для практичного використання.

Вчений секретар
Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку
НАН України,
д.е.н., доцент

Н. В. Белікова